

ФАХОВА ПІДГОТОВКА

УДК 658.386

ВПЕВНЕНИЙ ПОСТУП У МАЙБУТНЄ

© **О. М. Величко, д.т.н., професор, Ю. П. Мамонов, к.т.н., доцент, НТУУ «КПІ», Київ, Україна**

Представлен опыт работы кафедры репрографии в подготовке специалистов с компьютеризированных технологий и систем, электронных мультимедийных изданий и материалов направления «Издательско-полиграфическое дело».

The operational experience of chair reprography in preparation of experts from the computerised technologies and systems, electronic multimedia editions and materials of direction «Printing-polygraphic business» is presented.

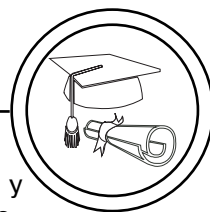
«Видавничо-поліграфічна справа» як галузь знань і напрям підготовки нині надзвичайно актуальні, оскільки фахівці потрібні на всіх етапах і ділянках виробничого циклу випуску видань, паковань, рекламної продукції найрізноманітніших конструкцій, обсягів, накладів. А сучасний стан видавничо-поліграфічної галузі України характеризується високою розвиненістю та динамізмом. Якісні характеристики поліграфічної продукції та її техніко-економічні показники визначаються високим рівнем дизайну та художнього оформлення, естетичного вигляду, для виготовлення різноманітної друкованої продукції використовуються досить великий асортимент поліграфічних матеріалів — фототехнічні плівки, аналогові та цифрові формні матеріали, папери, фарби, картони, зволожувальні розчини, палітурні матеріали тощо.

Актуальним стає все більш широке розповсюдження електронних видань, сайтів, каталогів і сервісів, про що свідчить на-

явність великої мережі електронних бібліотек; присутність у якості додатка до кожної вагової книжки диска-супутника з тією ж інформацією, однак представленою як електронне мультимедійне видання із більш розширеними можливостями; широке розповсюдження аудіокниг; наявність електронної версії кожного важливого періодичного видання. Це свідчить про те, що обсяг інформації, представленої і належним чином оформленої у електронному вигляді продовжує невідпинно зростати і відповідно зростає необхідність у висококваліфікованих фахівцях у даній сфері технологій електронних мультимедійних видань.

При інтегруванні України в Європейську спільноту, обсяг поліграфічної продукції, а також її електронних версій та, власне, електронних мультимедійних видань, неупинно зростатиме. Інтернет нині є потужним інформаційним інструментом взаємодії всіх гілок економіки, права, освіти тощо.

ФАХОВА ПІДГОТОВКА

Тож потреба у висококваліфікованих фахівцях в галузі поліграфічного матеріалознавства та технології електронних й мультимедійних видань постійно зростає. Зокрема, стабільний і високий конкурс набору абітурієнтів на 1 курс навчання у Видавничо-поліграфічний інститут Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут» (ВПІ НТУУ «КПІ») на спеціальності «Матеріали видавничо-поліграфічних виробництв» та «Технологія електронних мультимедійних видань» за 2006-2009 роки (при середньому конкурсі 3-6 осіб на бюджетні місця) підтверджує актуальність підготовки фахівців для видавництва і видавничих організацій, поліграфічних підприємств, багато з яких не укомплектовано висококваліфікованими кадрами з вищою освітою в галузі поліграфічного матеріалознавства та виготовлення сучасних електронних мультимедійних видань.

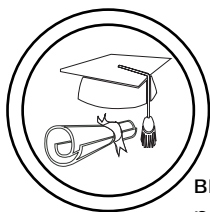
Отже, здійснення підготовки магістрів за спеціальностями «Матеріали видавничо-поліграфічних виробництв» та «Технологія електронних мультимедійних видань» відповідає виклику часу. Саме кафедра репрографії ВПІ НТУУ «КПІ» здатна забезпечити високий рівень підготовки. Власне й було розпочато процедуру ліцензування для отримання ліцензії на підготовку магістрів за цими двома спеціальностями.

ВПІ НТУУ «КПІ», який було організовано у складі НТУУ «КПІ» у 2004 році на базі видавничо-поліграфічного факультету, який, у свою чергу, вже 20 років перебуває у складі університету.

ВПІ НТУУ «КПІ» визнаний у світі навчальний заклад з підготовки фахівців всіх освітньо-кваліфікаційних рівнів — бакалаврів, спеціалістів, магістрів. Зокрема, йому надані ліцензії на підготовку фахівців всіх спеціальностей видавничої справи, поліграфії та книгорозповсюдження, за такими спеціальностями: видавничо-поліграфічна справа та редагування (3-й рівень); образотворче та декоративно-прикладне мистецтво (4-й рівень); менеджмент організацій (4-й рівень); поліграфічні машини та автоматизовані комплекси (4-й рівень); технологія друкованих видань (4-й рівень); технологія розробки, виготовлення та оформлення паковань (3-й рівень); комп'ютеризовані технології та системи видавничо-поліграфічних виробництв (4-й рівень), матеріали видавничо-поліграфічного виробництва (3-й рівень); технологія електронних мультимедійних видань (3-й рівень).

У ВПІ діють шість кафедр: репрографії, технології поліграфічного виробництва (ТПВ); машин і агрегатів поліграфічного виробництва (МАПВ); організації видавничої справи поліграфії та книгорозповсюдження (ОВПК); видавничої справи і редагування (ВСІР); графіки. На цих кафедрах готують фахівців для видавничо-поліграфічної галузі України, в т.ч. і для інших держав. Навчання здійснюється за денною та заочною формами.

Система освітньої діяльності ВПІ НТУУ «КПІ» направлена на реалізацію концепції підготовки фахівців із напрямку 0927 «Видавничо-поліграфічна справа» у повній відповідності до вимог

ФАХОВА ПІДГОТОВКА

високих освітніх стандартів європейського і світового рівнів.

Кафедра репрографії створена в 1990 році у складі ВПІ НТУУ «КПІ», з метою підготовки фахівців з новітніх комп'ютерних технологій для видавничо-поліграфічної галузі України та для забезпечення читання за цим напрямом спеціальних та фахово-орієнтованих дисциплін інших спеціальностей інституту; постановки та проведення науково-дослідних робіт з новітніх комп'ютерних технологій, поліграфічного та загального матеріалознавства, організації та забезпечення міжнародної співпраці у галузі підготовки видавців, інженерів комп'ютерних виробництв друкованої продукції, розробників і експлуатувальників сучасних настільних автоматизованих систем обробки текстової та графічної інформації. Кафедра є одним з найбільших підрозділів інституту, включає науково-інженерний центр (НІЦ) «ПОІНТ».

Кафедрою здійснюється підготовка інженерів-технологів видавничо-поліграфічних виробництв за напрямом 0927 «Видавничо-поліграфічна справа» — за рівнем бакалавр, спеціаліст та магістр — зі спеціальності 092704 «Комп'ютеризовані технології та системи видавничо-поліграфічних виробництв» та бакалавр і спеціаліст — зі спеціальностей 092702 «Технологія електронних мультимедійних видань» і 092705 «Матеріали видавничо-поліграфічних виробництв» згідно ліцензійних обсягів і акредитації МОН України. За час роботи кафедри репрографії було здійснено 13 ви-

пусків фахівців за денною та безвідривною формами навчання.

Головною метою і завданням кафедри є підготовка висококваліфікованих спеціалістів видавничо-поліграфічної справи бакалаврів, інженерів-технологів, магістрів, які можуть працювати керівниками цехів, відділень, дільниць, лабораторій, для оформлення та виготовлення поліграфічної продукції на стадії друккарської, друкарської і післядрукарської підготовки, опрацювання та виготовлення продукції — для видавничо-поліграфічної галузі, зокрема для видавництв, технічних редакцій, видавничих відділів, сервісних бюро і поліграфічних підприємств.

Головними принципами розвитку спеціальностей на кафедрі репрографії ВПІ НТУУ «КПІ» вважається:

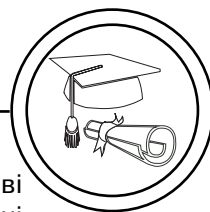
- комплексне поєднання у навчальному процесі фундаментальних та теоретичних основ й практики, а також гуманітарних, соціально-економічних, фундаментальних, професійно-орієнтованих дисциплін;

- інтеграція навчального процесу та науково-дослідної роботи;
- активізація самостійної та науково-дослідної роботи студентів;
- підготовка і захист дипломних проектів бакалавра й спеціаліста, магістерських та дисертаційних робіт.

Концепція розвитку спеціальностей відповідає сучасним тенденціям розвитку технології видавничо-поліграфічної справи та закону України про освіту.

Кафедра репрографії ВПІ НТУУ «КПІ» має аспірантуру та докторантуру, веде стажування та підвищення кваліфікації фахівців.

ФАХОВА ПІДГОТОВКА

Всі спеціальності забезпечені освітньо-кваліфікаційними характеристиками (ОКХ) і освітньо-професійними програмами (ОПП) всіх рівнів, затвердженими і підписаними у встановленому порядку. Вимоги до підготовки спеціалістів сформульовані в ОКХ і відповідають ОПП та розробленому кафедрою і затверженому навчальному плану. В робочих програмах дисциплін (наявність яких 100 %) визначені сучасні підходи до реалізації навчального процесу.

Кафедра репрографії здійснює розробку навчально-методичної літератури та її видання у тісній співпраці з Українською академією друкарства (УАД), Московським державним університетом друку (МДУД), інститутом механіки і поліграфії Варшавської політехніки, Лейпцігською вищою школою техніки господарства та мистецтв і Бергським (м. Вуперталь) університетом (Німеччина), університетом Оксфорд Брукс (Великобританія).

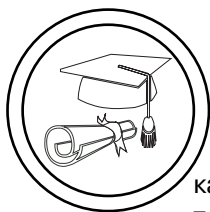
Студенти забезпечені необхідною навчально-методичною літературою, посібниками, широко використовують комп'ютерні технології, чому сприяє наявність комп'ютерних класів, оснащених сучасними ПЕОМ.

Кафедрою сплановані та належним чином розроблені засоби контролю за якістю теоретичної і практичної підготовки студентів. Контроль якості навчального процесу здійснюється шляхом вхідного, поточного, підсумкового та ректорського контролю. Наявний висококваліфікований викладацький склад університету, інституту і кафедри, що має великий багаторічний досвід підготовки фахівців для видавничо-поліграфічної галузі.

Кафедра здійснює наукові дослідження та науково-технічні розробки за пріоритетними напрямками, зокрема, у 2006-2008 рр. № 2943п «Розробка та дослідження композиційного складу УФ-лаку для оптимізації технологічного процесу лакування друкованої продукції «по-сирому», держреєстрація № 0106U002513; у 2009 р. розпочата робота над науково-дослідною держбюджетною темою № 2286п «Розробка і дослідження гібридних фарб для нормалізації кольоровідтворення у технологічних процесах опорядження книжково-журнальної продукції і пакувальної продукції», держреєстрація № 0109U002289.

До творчої та науково-дослідної роботи кафедри широко залучаються студенти, магістранти та аспіранти. Практично щорічно у науково-дослідній роботі приймає участь 22 студенти (бакалаври, спеціалісти і магістри) спеціальностей 7.092704 «Комп'ютеризовані технології та системи видавничо-поліграфічних виробництв», 7.092702 «Технологія електронних мультимедійних видань» та 7.092705 «Матеріали видавничо-поліграфічних виробництв».

Студенти щорічно виступають з доповідями на Міжнародній науково-практичній конференції студентів і аспірантів «Друкарство молоде» з публікацією тез у збірнику. Аспіранти й викладачі беруть участь з публікацією тез та доповідями на міжнародних виставках і науково-технічних конференціях «Упаковка-2009» та «Сучасні проблеми трибології». У Всеукраїнській студентській олімпіаді (м. Чер-

ФАХОВА ПІДГОТОВКА

каси) з інженерної та комп'ютерної графіки взяло участь 8 студентів і отримали грамоти з різних напрямків за активну участь у роботі.

Кафедра репрографії веде активну творчу й виховну роботу: студенти приймають активну участь у творчих конкурсах, спортивних змаганнях, культурно-громадських заходах. Організують і приймають участь у виступах художньої самодіяльності на різноманітних університетських заходах.

Кафедра веде активну роботу в галузі, зокрема, читає лекції, проводить семінари, приймає участь у галузевих виставках; здійснює консультації працівників підприємств; бере участь у міжнародних, республіканських, галузевих, інститутських конференціях; працює на громадських засадах у журналі «Print Плюс», а також фахових виданнях «Поліграфія і видавничча справа», «Наукові записки» та інших; веде рубрику «Матеріали» та приймає участь у додрукарській підготовці збірника наукових праць «Технологія і техніка друкарства».

Здійснюється співробітництво з промисловими підприємствами міста Києва: видавництво «Преса України», друкарня НПУ ім. М. Драгоманова, ТОВ «АДЕФ-Україна», ТОВ «Верекон» та іншими, галузевим періодичними виданням «Print Плюс».

Кафедра репрографії співпрацює з фірмами «Гейдельберг-Україна», «Mac House», «Прес сервіс ++» та іншими. На-

лагоджено зв'язки з Штутгартською школою масмедійних технологій, Хемніцькою вищою школою поліграфічної техніки, Лейпцігською вищою школою техніки, господарства і мистецтва (всі Німеччина), Московським державним університетом друку (Росія), Українською академією друкарства, а також з ВАТ «УкрНДІСВД» та іншими підприємствами і науковими установами в галузі навчального процесу, наукових досліджень і публікації результатів робіт.

Проводиться впровадження результатів наукових розробок проблемно-орієнтованих програмних засобів управління провідкою задрукованого матеріалу і суміщенням фарб (доц. Морфлюк В. Ф.), з управління якістю поліграфічної продукції і технологічних процесів (доцент Розум Т. В.), з технології оздоблення поліграфічної продукції лакуванням «по-сирому» (доцент Хохлова Р. А.), з удосконалення технологічних процесів із застосуванням гібридних фарб (проф. Величко О. М.) в курси лекцій, практичних та лабораторних роботах.

Тож кафедра репрографії ВПІ НТУУ «КПІ» має багаторічний досвід викладацької і науково-дослідної роботи, що дає підстави сподіватися на здійснення процедури ліцензування і отримання права підготовки магістрів за двома спеціальностями — «Технологія електронних мультимедійних видань» і «Матеріали видавничо-поліграфічних виробництв».

Надійшла до редакції 29.06.10